

ЈОУДГ “Бамби” Општина Новаци

Г О Д И Ш Н А П Р О Г Р А М А
ЗА РАБОТА НА ЈОУДГ “БАМБИ” –
ОПШТИНА НОВАЦИ
за 2024/2025 година

Новаци, Август 2024

СОДРЖИНА

1 . ВОВЕД

2. ПОЈДОВНИ ОСНОВИ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА

3. УСЛОВИ ЗА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ

3.1 Организација на работата со деца од 2 - 6 години

3.2 Организација на времето (времетраење на програмите за престој)

4. ПЛАНИРАЊЕ И ПОДГОТОВКА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

4.1 Советодавна - социјална дејност

Соработка со родители и други организации

5. СТРУЧНО-ПЕДАГОШКА ДЕЈНОСТ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНКА

5.1 Програма за стручно усовршување на кадарот

5.2 Стручен совет

5.3 Органот на управување - Управниот одбор

6. ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТАТА НА ДИРЕКТОРОТ

7. МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

1. ВОВЕД

Годишната Програмата ги представува основните цели и насоки, како и да го објасни значењето и потребата од неа. Во него се опишуваат очекувањата од програмата, како и начините на реализација и пристапите кои ќе бидат користени за да се обезбеди квалитетно образование и воспитание на децата.

Во Програмата се креира стимулативна и сигурна средина во која децата можат да истражуваат, учат, споделуваат и креираат. Преку грижење за секој аспект од развојот на детето, програмата го поддржува нивното природно стекнување на знаење и разбирање за светот околу нив.

Годишната програма претставува документ од јавен карактер, кој што е усогласен со современите општествено-демократски движења во нашата држава, како и декларацијата и конвенцијата за заштита на децата. Истата обезбедува ориентација и насока за работата на воспитно згрижувачкиот персоналот во градинката. Таа овозможува систематична и целовита структура за ефективно учење и развој на децата, што ги подготвува за успешен преод во следната фаза на нивното образование.

Со постојано и активно набљудување, евалуација и ажурирање, годишната програма станува жива и интерактивна, одговарајќи на потребите и интересите на децата, родителите и заедницата. Со градење на партнерство помеѓу сите учесници, ние создаваме и поддржуваме образовно окружување кое ги негува когнитивните аспекти, креативноста и среќата на нашите мали дечиња.

Со овој вовед, ние го поставуваме фундаментот за успешна и збогатувачка година на учење и игра во нашата детска градинка.

Мисијата на една детска градинка е да обезбеди стимулативна околина за развој на рано детство, во која децата да можат да се развиваат социјално, емоционално, когнитивно и физички. Основни цели на детската градинка се:

- Образование и развој: Детската градинка треба да овозможи на децата да стекнат различни вештини и знаења, како комуникација, математика, читање, пишување, способности за решавање проблеми и креативност.
- Социјализација: Преку интеракција со другари, децата се учат на социјални вештини, правила, разбирање за вредностите на заедницата и поддршка во тимска работа.
- Физички развој: Детската градинка ги поддржува физичките активности на децата, што е важно за развој на здрави навики и телесни вештини.

- Емоционално развој: Преку почитување на индивидуалноста на секое дете, градинката го подпомага емоционалниот развој и самоуважувањето.
- Соработка со родителите: Детската градинка треба да биде и поддршка за родителите, обезбедувајќи информации за развојот и напредокот на детето и вклучувајќи ги во активностите на градинката.

Главната цел на детската градинка е да ги подготви децата за успешен премин во основното училиште и за нивниот општ развој и напредок во иднина.

Визијата на детската градинка е претставување на идеалната слика за нејзиното успешно функционирање и постигнување на целите. Таа го дефинира потребниот пат и обликува насока за нивното работење. Визијата создава визуелна слика за тоа како би требало да изгледа детската градинка, што таа сака да постигне и каква улога да има во заедницата.

Нашата визија е следна:

"Да бидеме модерна и иновативна детска градинка која креативно воспитно згрижувачкиот кадар го поддржуваат развојот на секое дете. Со неговото интегрирано образование, активни методи на учење и позитивна поддршка, сме посветени да креираме силни основи за иднината на децата. Нашата визија е да станеме пример за квалитетно образование и да им ја вдомиме на децата љубовта за учење и истражување, да ги поттикнуваме да развиваат своите таленти и да станат отворени, креативни и емпатични. Со активна и плодотворна соработка со родителите и заедницата, градиме средина во која децата се чувствуваат среќно, безбедно и подготвени за успешен премин во следниот степен на образование."

Целта на организираното предучилишно воспитание и образование во нашата установа поаѓа од фактот дека раниот пристап во форма на предучилишно воспитание и образование и долгорочните ефекти на таа образовна институција оставаат белег на успехот во целокупното понатамошно образование на секоја индивидуа.

Несомнено првите шест години од животот на детето се од клучно значење за развој на децата особено во интелектуалниот, емоционалниот и социјалниот развој на детето.

Со програмата за децата од предучилишна возраст, покрај примарната социјализација во детската градинка, на децата од предучилишната возраст им се обезбедуваат услови за рана идентификација и развој на нивните потенцијали и нивно истакнување

Во Програмата за работа се прикажува целосното работење на детската градинка со сите соодветни содржини, принципи на работа, методи на работа и организација на животот

во градинката, кои му овозможуваат на децата оптимални услови во согласност со педагошките и научните достигнувања за правилен холистички развој и нивна подготовка за понатамошното воспитување и образование. Со реализирање на Програмата во целост на децата ќе им биде овозможено спонтано да создаваат, да научат одредени постапки, да формираат ставови и односи кон животот, односно да формираат одредени позитивни карактеристики – црти на личноста.

Програмските барања ќе се остваруваат во единствена здравствено-превентивна, воспитно-образовна и социјална програма која опфаќа нега, исхрана, воспитување и образование од втората година на детето па се до поаѓање на училиште. Преку своите содржини на работната програма на ЈОУДГ "Бамби" – Општина Новаци, ќе нуди пристап кон негување на творештвото, способностите на изразување, култивирање на говорот, музичко и ликовно изразување во игра и други активности задоволувајќи ја потребата за активност и заедничко живеење што ќе влијае на позитивните емоции и социјалниот развој на детето.

2. ПОЈДОВНИ ОСНОВИ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА

Со Годишната програма за работа на Ј.О.У.Д.Г „БАМБИ“ Општина Новаци, се определуваат програмските задачи т.е. содржините за работа за 2024/2025 година. Оваа програма е во согласност со Законот за заштита на децата, Програмата за воспитно-образовна работа со деца од предучилишна возраст во јавните детски градинки, како и со тезите доставени од Министерството за труд и социјална политика, Упатството од Бирото за развој на образованието на Р.Северна Македонија, Стандардите за рано учење и развој кај децата од две до шест години-ран детски развој, Педагошката теорија и пракса, Конвенцијата за правата на детето и препораките од Министерството за труд и социјална политика.

Појдовни основи за изготвување на Годишната програма за работа на Ј.О.У.Д.Г „БАМБИ“ Општина Новаци.

Годишната програма е изработена врз основа на Законските одредби и согласно со Тезите доставени од Министерството за труд и социјална политика. При нејзиното конципирање користени се следните документи:

- Закон за заштита на децата (Сл. Весник на РМ 23/2013, 12/2014, 44/2014, 144/2014, 10/2015, 25/2015, 150/2015, 192/2015, 27/2016, 163/2017 и 21/2018, 198/2018) и службен весник на Република Северна Македонија бр.104/2019,146/2019,275/2019
- Статутот на ЈОУДГ „ БАМБИ“- с.Новаци;
- Програмата за рано учење и развој во Јавните детска градинки (“Сл.весник на

Република Северна Македонија“ бр.46/2014).

- Програмата за едукација на децата од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и консумирање на здрава храна (“Сл.весник на РМ“ бр.98/2014).
- Насоки и упатства од Министерство за труд и социјална политика за вклучување во реализацијата на програмата за рано учење и развој.
- Планирање спортски (физички, моторички) активности согласно стручно научната оправданост, принципите и целите на програмата за рано учење и развој на децата од предучилишна возраст „Забавен спорт“.
- Планирање на активности од програмата за рано учење и развој за стекнување на здрави животни навики и безбедно однесување кај децата од предучилишна возраст

во

установите за згрижување и воспитување на деца .

- За реализација на програмата за рано учење и развој и достигнување на стандардите за рано учење и развој преку вклучување на традиционални игри во установите.

Детската градинка целите програмирани во Годишната програма ќе ги остварува со целосно реализирање на Програмата за рано учење и развој.

Во Програмата, со ставањето акцент на детето, се предвидува на децата да им се овозможи да се осамостојат во своето работење, со што успешно ќе се определуваат способностите, ќе се откриваат талентот и креативноста.

Програмата за работа се темели на следните принципи:

- Игра-базирана на учење: Главен принцип во детската градинка е учењето преку игра. Децата треба да имаат можност да се играат и истражуваат, што им помага да ги развијат своите когнитивни, физички, социјални и емоционални вештини.
- Индивидуализиран пристап: Програмата треба да го поддржува индивидуалниот пристап кон секое дете. Во зависност од нивните потреби, интереси и стил на учење, образовните активности треба да бидат прилагодени за да се овозможи оптимален напредок на секое дете.
- Развивање на социјални вештини: Детската градинка треба да биде средина каде децата се поттикнуваат да ги развиваат социјалните вештини преку интеракција со другите деца и воспитувачите. Ваквото искуство ги подобрува нивните комуникациски и социјални способности.
- Вклучување на родителите: Родителите се важен дел од програмата во детската

градинка. Воедно со воспитувачите, тие треба да работат заедно за да ја обезбедат оптималната поддршка и развој на детето. Вклучувањето на родителите во образовните активности и знаењето за напредокот на нивните деца е од особена важност.

- Безбедна и забавна средина: Детската градинка треба да биде безбедно и забавно место за децата. Физичката средина и образовните ресурси треба да бидат дизајнирани со цел да обезбедат детство полно со радост и среќа.
- Вклучување на различности: Програмата треба да се заснова на прифаќање и почитување на различностите меѓу децата, како културни, лингвистички, социјални или развојни. Овој принцип ги поддржува инклузивните практики и го зголемува разбирањето и способностите на децата да работат заедно во разновидни средини.
- Креативност и изразување: Програмата треба да го поттикнува креативниот израз на децата преку уметност, музика, писменост и други области. Тоа ја поддржува нивната интелектуална и емоционална радост и радост од учењето.
- Еколошка свест: Програмата треба да ги поддржува навиките на одговорност кон околината и природата преку различни активности и образовни искуства.

Сите наведени принципи се сублимираат во еднонасочно делување кон детето за оформување на здрава личност, што е и наша цел како воспитно-образовна установа.

Во Детската градинка, соодветно на возраста на децата (од 2 години до 6 годишна возраст), ќе ги реализираме следните програми:

- Програма за целодневен престој од 2 до 6 години;
- Програми за полудневен престој од 2 до 6 години;

Согласно со обврските за реализација на дејноста, согласно со Законот за заштита на децата, насоките доставени од МТСП, а поаѓајќи од Програмата што се реализира, Годишната програма за работа, според својата концепција ја има следната содржина:

Во реализирањето на Програмата се нуди поширок избор на активности и користење на повеќе различни методи во работењето почитувајќи ги стандардите за ран детски развој. За успешна реализација на сите програмски активности ќе се применува флексибилност во просторната и часовната организација на дејноста во целост.

Почитувањето на другиот е основа на демократските односи во воспитно-згрижувачкиот процес, кое особено подразбира почитување на личноста на детето.

Наша главна задача е да се има квалитетна Програма за работа. Под квалитетна Програма се подразбира планирање кое е во согласност со стандардите за ран детски развој,

а со почитување на развојните карактеристики, потребите и интересите на децата, примена на современ дидактичко – методски пристап, воспоставување правилен однос воспитувач – дете, дете –воспитувач, дете - дете и соработка со семејството и со локалната заедница, создавање стимулативна средина за учење и обезбедување на здравје и сигурност на секое дете кое престојува во градинката.

За квалитетна Програма акцент е ставен на практикување на играта во реализацијата на сите активности со децата, заради тоа што помеѓу играта и развојот постои меѓусебна условеност, додека развојот отвара нови можности на играта, таа од своја страна го помага неговиот природен тек.

Со оваа Програма ќе се реализира и обезбеди отвореност на воспитно- згрижувачкиот процес кон сите институции во кои детето живее, се развива и комуницира. Во реализацијата на згрижувачката компонента ќе се почитува семејството како прв воспитен фактор.

Во Програмата се вградуваат начини за правилно определување на процесот на учење со поттикнување на симболичките и когнитивните стратегии на размислување и изразување кои се значајни во секоја развојна фаза пооделно.

Со реализацијата на програмските задачи, особено се става акцент на следење на индивидуалниот развој на детето, со стекнување на реална слика за него и неговиот развоен пат и врз основа на тоа се усогласуваат активностите што со него се реализираат.

Во оваа насока за сите деца од 2 до 6 годишна возраст во досиејата за децата ќе се водат инструменти за следење на развојот и постигнувањата на соодветните стандарди .

Во реализацијата на оваа Програма ќе обезбедиме еднакви услови за оптимален развој на секое дете. Во оваа насока го нагласуваме настојувањето за вклучување на децата со полесни попречености во редовните групи.

Во процесот на реализација на севкупното работење ќе ги почитуваме половите разлики, социјалното и културното потекло, различноста, мултикултурализмот во изборот на сите активности, како и при изборот на средствата и материјалите. Со ваквиот начин на работа на децата им овозможуваме негување на сопствениот идентитет и стекнување искуства и знаење за различноста на луѓето негувајќи го мултикултурализам.

Имајќи го во предвид основниот факт дека детето учи низ животот и за животот, во реализацијата на Програмата низ сите активности се настојува детето да се среќава со различни организирани и животни ситуации со што и ќе добива непосредни различни животни искуства.

Применувајќи ги наведените начини на работа воспитно-згрижувачкиот кадар во реализацијата на своите програмски активности ќе применува нагледност со што особено ќе дојде до израз нивната креативност. Со ова тие го истакнуваат интересот, доживувањата и мотивацијата кај децата.

3. УСЛОВИ ЗА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИЈОНА ПОСТАВЕНОСТ

Во овој дел од Програмата ја презентираме организацијата, внатрешното уредување, бројот на работници и условите за работа на детската градинка ЈОУДГ „Бамби” Општина Новаци.

Детската градинка има своја e-mail адреса: bambinovaci@gmail.com

Детската градинка својата дејност ја реализира во еден наменски граден објект во Општина Новаци, со адекватна големина и функционалност на просторот, со сопствен системи за парно затоплување. Објектот каде што е сместена Детската градинка зафаќа 255м² нето површина со 450м² дворна површина.

Ред.број	Вид на просторија	Бр.	м ²
1	Влезен трем	1	16,68
2	Претпростор	2	30,1
3	Гардаробер	2	32,09
4	Занимални	2	106,06
5	Тоалети за деца	2	19,1
6	Тоалети за вработени	2	4,18
7	Перална и остава за постел.	1	7,88
8	Админ.просторија и просторија за изолација	1	9,35
9	Магацин	1	3,21
10	Кујна	1	15,92
11	Претпростор за кујна	1	2.91
12	Просторија со туш	1	2,61

13	Економски влез	1	4,85
----	----------------	---	------

Во Детската градинка дејноста успешно ја реализираат 7 вработени на неопределено време и тоа:

- 2 воспитувачи со соодветно високо образование
- 2 негователи со средно стручно образование
- 1 готвач со средно стручно образование
- 1 садомијач/сервирка со тригодишно средно образование
- 1 хигиеничар со четиригодишно средно образование

Од оваа година за прв пат во соработка со Општина Новаци и Агенција за вработување на Р.С.Македонија, имаме вклучено лице кое е ангажирано во програмата на Општинско-корисна работа. Лицето поминува четири саати дневно во детската градинка неизменично во двете групи.

Јавната општинска установа за деца – Детска градинка „БАМБИ“ Општина Новаци, е установа во која се извршува дејност – згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст (со комбинирана дејност во 2 хетерогени воспитни групи, со деца на возраст од 2-6 години), целодневен и полудневен престој.

По степенот на својата развиеност, согласно Правилникот за стандардите и нормативите за вршење на дејноста Детска градинка е со мал капацитет од 50 деца.

Просториите на воспитните групи се опремени со центар за игровни активности, каде на децата ќе им се овозможи да осознаваат, истражуваат, манипулираат со различни материјали, ќе користат играчки според своите моментални интереси, а преку бројни животнопрактични активности ќе ги развиваат своите сознајни потенцијали. Адекватниот воспитно-образовниот кадар е голем предуслов за успешна реализација на активностите за рано учење и развој на децата.

3.1 Организација на работата со деца од 2 - 6 години

Воспитно-образовната дејност во градинките ја реализираат воспитувачите со асистенција на негователките, а во консултација со директорот.

Оваа дејност, во двете воспитно-образовни групи ќе се планира според постоечката Програма за рано учење и развој, донесена од МТСП на Република Северна Македонија.

Со цел поуспешно да се следат ефектите на воспитно-образовната дејност секој воспитувач води:

- Дневник за работа на воспитна група
- Секојдневно следење на развојот на детето од сите аспекти
- Досие на дете, во кое се приложуваат детски карактеристични изработки, анегдотски белешки, записи и др.
- Годишна анализа на реализирани теми
- Друга евиденција по потреба.

Реализацијата на планираната воспитно – образовна дејност се одвива во текот на целиот престој на децата во градинката.

Распоредот на останатите игровни активности во текот на денот ќе го почитуваат режимот одреден со Програмата за рано учење и развој, но со извесна флексибилност, согласно развојните, индивидуални потреби на секое дете и вклучувајќи ја креативноста на секој воспитувач, да го збогати и оплемени планираното се со цел развивање на холистичкиот пристап на развојот на секое дете.

Во сите воспитно-образовни групи ќе се преферира индивидуалниот пристап кон децата, со што нема да бидат изоставени сите останати потребни форми на воспитно-образовната работа.

3.2 Организација на животот и работата во градинката

Во текот на оваа воспитно-образовна година во нашата установа се применува програмата за Рано учење и развој кај децата од 2 до 6 години-ран детски развој.

-Реализација на општите услови (уредување на просторот, прием на децата, формирање на воспитните групи).

-Згрижувачка дејност посебен акцент се става на негата на децата и тоа преку одржување на хигиената, исхраната, воспоставување на културно-хигиенските навики, попладневен одмор, спиење, грижа за здравјето и физичкиот развој на децата кој се изразува преку редовни систематски прегледи,утрински раздвижувања,излети,екскурзии и прошетки.

-Воспитно – образовна процес треба да биде флексибилен и отворен кон сите институции и субјекти што ја сочинуваат детската околина, притоа почитувајќи ги половите разлики, социјалното и културното потекло (мултикултурализмот).

Интегрираното планирање на активностите ги обединува и ги става во содејство содржините и активностите во целиот воспитно- образовен процес.

Од многубројните задачи што треба да се реализираат во однос на негата и исхраната на децата од најраната детска возраст ќе издвоиме некои на кои мора да се посвети посебно внимание :

- Усовршување на методологијата и планирање на превентивната здравствена заштита;

- Како битен елемент на зацврстувањето на детскиот организам и јакнење на отпорноста, мора да се превземат потребни мерки за подолг престој на отворен простор на децата во сите годишни времиња;
- Превземање на сите хигиенско-епидемиолошки мерки;
- Задоволување на потребите на детето со хранливи и заштитни материи;

Во однос на грижата за здравјето и физичкиот развој на децата градинката треба го планира следното:

- Добри хигиенски услови во просториите каде што престојуваат децата;
- Обезбедување и користење на дезинфекциони средства за одржување на хигиената;
- За секое дете се води досие за здравствената состојба и се евидентираат сите промени што настануваат во неговиот развој;

3.3 Организација на времето(времистраењето на програмите за престој)

Согласно Протоколите за Ковид пандемијата организација - времетраењето на програмите е изменета. Приемот и испраќањето на децата е со временско растојание меѓу групите од 10 мин.

ДЕЦА ОД 2 ДО 4 ГОДИНИ/АКТИВНОСТИ

<u>Активности</u>	<u>Време</u>
Прием на деца ,слободни игри	До 08.15
Подготовка за појадок и појадок	08.30
Реализација на дневните планирања	09.00
Ужина	10.00
Реализација на дневно планирање (слободни игри и престој на чист воздух)	10.30
Ручек	12.15
Пасивен одмор (спиене)	12.45
Ужина	14.30
Заминување на децата	Од 14.30

ДЕЦА ОД 4 ДО 6 ГОДИНИ/АКТИВНОСТИ

<u>Активности</u>	<u>Време</u>
Прием на деца ,слободни игри	До 08.15
Подготовка за појадок и појадок	08.30
Реализација на дневните планирања	09.00
Ужина	10.00
Реализација на дневно планирање (слободни игри и престој на чист воздух)	10.30
Ручек	12.15
Пасивен одмор (спиење)	12.45
Ужина	14.30
Заминување на децата	Од 14.30

Полудневен престој

<u>Активности</u>	<u>Време</u>
Прием на деца, слободни игри	До 08.30
Подготовка за појадок и појадок	09.00
Реализација на дневните планирања	09.15
Ужина	10.00
Реализација на дневно планирање (слободни игри и престој на чист воздух)	10.30
Заминување на децата	Во 12.00

Креирање стимулативна средина за игра и учење

Воспитувачите треба да ја познаваат, разбираат и прифаќаат теоријата, како децата до 6 годишна возраст учат низ игра. Според тоа тие знаат дека децата имаат потреба на прилагодување на средината-околината за игра и учење,а со тоа всушност тие прават успешна стратегија за подобрување на индивидуалниот развој на секое дете.

Многу е важно, воспитниот тим да создаде средина и атмосфера во занималната каде што децата ќе се чувствуваат слободни да го изразат сопственото мислење, да веруваат во себе, да соработуваат, да ги почитуваат останатите и да бидат успешни.

Улогата на воспитувачот согласно целите на воспитно- образовната работа се состои од: Индивидуално следење на детскиот развој; Почитување на детската индивидуалност; Интегрирано планирање на воспитно- образовната работа; Мотивирање на децата ; Почитување на детскиот избор; Обезбедување на стимулативна средина; Поттикнување на децата кон истражување, креативност и активирање на љубопитноста; Следење и вреднување на воспитно образовниот процес со самовреднување и рефлексија; - Водење на досие на детето; Градење партнерство со семејството; Тимско работење.

Во организацијата на активностите ќе се води сметка за поврзување на слободните игри, дневното планирање и игри и прошетки на отворен простор.

Игрите што ќе се организират во просториите за учење ќе бидат перцептивно- моторички, откривачки, практично-животни активности, активности за резонирање, разбирање и пронаоѓање, а ќе се изведуваат колективно, во мали групи како рамноправен партнер во играта или индиректно преку изборот и организацијата на материјалот за активност или игра. Во активностите можат да учествуваат и родителите, доколку сакаат да имаат рамноправен партнерски однос.

Во занималните во установата, воспитно- образовната работа се реализира во центри за активност. Центрите за активност претставуваат тематски структуриран простор во занималната кој на децата им овозможува да играат и учат на различен начин. Овој начин на игра и учење им овозможува на децата постојано стекнување на комуникациски вештини, надминувајќи ги при тоа конфликтните ситуации кои се случуваат како последица на различните размислувања или интереси.

Бројот на центрите за активност е менлив. Истиот варира и се прилагодува на потребите на програмата, интересите на децата, како и на воспитно-образовните цели кои се поставени за реализација. Основни центри кои треба да ги има во секоја просторија за учење се:

- Литературен центар
- Центар за игри со конструктивен материјал
- Математички центар
- Центар за изложување на детските творби
- Уметнички центар
- Центар за игри на улоги, драматизација и куклени претстави
- Научно истражувачки центар
- Компјутерско-информатички центар

Воспитно-образовни теми кои ќе се реализираат во групите во текот на оваа воспитно-образовна година :

<u>Деца од 2-4 години</u>	<u>Деца од 4-6 години</u>
Септември- Здраво градинке	Септември- Во градинка другаруваме
Октомври- Есенски приказни	Октомври- Боите на есента во Бамби
Ноември- Во светот на животните	Ноември – Магијата на животинскиот свет
Декември- Зимска бајка	Декември- Зимска магија во Бамби
Јануари- Новогодишната авантура во Бамби	Јануари- Нова година, нови можности
Февруари- Во светот на бајките	Февруари- Шарени емоции
Март- Пролетно будење	Март- Пролетта се буди, земи се што ти нуди
Април- Што сакам да бидам (професии)	Април- Професии
Мај- Превозни средства	Мај- Правила и култура во сообраќајот
Јуни- Весели летни игри	Јуни- Летото е за радување, игри и патување
Јули и Август- Летни авантури	Јули/Август- Летни авантури

➤ **Културно-информативна и спортско-рекреативна дејност**

Културно-информативната и спортско-рекреативната дејност во градинка е од големо значење за развојот и забавата на децата. Овие видови активности не само што им обезбедуваат забава, туку и придонесуваат за нивното физичко, интелектуално и социјално развој.

Културно-информативната дејност може да вклучува различни активности како на пример:

1. Представување на традиционални народни обичаи и култури - децата може да учествуваат во различни настани и прослави на народни празници, каде што ќе бидат запознаени со традициите и обичаите на својата култура.
2. Посети на музеи, галерии и други културни институции - ова може да ги поддржи нивните интелектуални способности и креативност, и да ги запознае со различни видови на уметност.
3. Организирање на представувања, карневали и други културни настани во самата градинка - ова ги стимулира децата да се изразуваат и учествуваат во различни настани, што го подобрува нивниот социјален развој и комуникација.

Спортско-рекреативната дејност има многу предности за физичкото и менталното здравје на децата. Таа може да вклучува:

1. Организирање на спортски игри и тренинзи - овие активности не само што ги подобруваат нивните физички способности, туку и ги учат за тимската работа и фер-плеј.
2. Физички активности и игри на отворено - децата може да уживаат во надворешни активности, што ги подобрува нивниот координациски и моторички развој.
3. Тренинг на различни спортови - ова им овозможува да ги истражуваат различните спортови и да откријат своите таленти и интереси.

Сите овие активности имаат за цел да ги поттикнат децата да развиваат своите способности, интереси и креативност, како и да изградат здрави навики и навики за соработка со другите. Овие дејности се особено значајни за децата во предшколската возраст, бидејќи им овозможуваат да се забавуваат, да се учат и да се развиваат во природна и стимулативна средина.

4. ПЛАНИРАЊЕ И ПОДГОТОВКА НА ВОСПИТНО- ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

4.1 Советодавна - социјална дејност

- Соработка со родители и други организации

. Соработката со родителите и другите организации во градинката е исклучително важна за целокупниот развој и успешно функционирање на децата. Оваа партнерска врска им овозможува на градинката да креира подобра образовна и заедничка средина, која го подобрува искуството на децата и ја поддржува нивната социјализација, интелектуален развој и емоционална зрелост.

Еве некои од предностите на соработката со родителите и другите организации:

1. Подобрување на образовните активности: Родителите можат да допринесат во образовните активности со својата експертиза и интереси. Овие дополнителни информации и ресурси ќе ја збогатат учебната средина и ќе обезбедат подобри вовлекувања и разбирања кај децата.
2. Континуирано следење на напредокот: Соработката им овозможува на родителите да бидат активно вклучени во напредокот и успехот на нивните деца во градинката. Воспитниот кадар можат да ги известат родителите за нивните постигнувања и да разговараат за било какви предизвици или потреби за поддршка.
3. Развивање на заедничка култура: Кога родителите и наставниците работат заедно, се креира заедничка култура на образование и грижа за децата. Ова им помага на децата да се чувствуваат сигурни и поддржани, бидејќи средината околу нив е конзистентна.
4. Организирање на заеднички настани: Соработката може да резултира во организирање на заеднички настани како што се примерно изложби, проектни денови или дружења. Овие настани се одлична можност за родителите и воспитувачите да ги видат постигнувањата на децата и да ги поддржат во нивниот напредок.
5. Размена на ресурси: Родителите и другите организации можат да понудат различни ресурси и искуства за поддршка на активностите во градинката. Ова може да вклучува гостување на специјални гости, дарување на книги или играчки, или обезбедување на дополнителни образовни ресурси.

Соработката со родителите и другите организации создава силна образовна заедница, каде што децата можат да процветаат и да се развиваат во поддржано и стимулативно окружување. Оваа партнерска врска е од суштинско значење за успешното образование и развој на децата во градинка.

Советот на родители го сочинуваат претставници на родителите корисници на услугите на детската градинка. Советот на родители работи согласно Законот за заштита на деца, Статутот на детската градинка.

Соработка со предучилишни установи, Министерство за труд и социјална политика и други институции

Во рамките на оваа дејност ќе се реализираат следниве активности:

- Соработка со општина Новаци која ја опфаќа реализацијата на договорените програми и обврски од истата, финансово работење, спроведување на законската регулатива, финансова дисциплина, реализација на хуманитарна помош, спонзорства, донации;
- Соработка со Министерството за труд и социјална политика во врска со реализација на договорените програми, финансово работење и финансова дисциплина, тековно и инвестиционно одржување на објектите;
- Соработка со Високообразовни институции од Битола;
- Соработка со Бирото за развој на образованието-подрачна единица Битола;
- Соработка со детски градинки од С.Р. Македонија;
- Соработка со основите училишта во Новаци и Битола;
- Соработка со средното Музичко училиште;
- Соработка со Министерството за здравство (соработка со стоматолошки тимови од ЈЗУ Здравствен дом)
- Соработка со Комуналец Општина Новаци
- Соработка со Центарот за социјални работи Битола

Планирањето на воспитно-образовната работа и згрижувачка дејност ќе биде во согласност со Програмата за ран детски развој. Програмските содржини ќе бидат во тематски целини според стандардите за рано учење.

Планирањата ќе се изведуваат тимски во работни тимови и тоа:

- Тим за планирање на работата со деца над 2 до 4 годишна возраст и
- Тим за планирање на работата со деца од 4 до 6 годишна возраст.

Во двете воспитно-образовни групи си планираат активности според Програма за рано учење и развој, донесена од МТСП на Република Северна Македонија.

Интегралното тематско планирање ги опфаќа следните елементи:

- ✓ Задолжителни аспекти на развој
- ✓ Долгорочно годишно планирање кое ги вклучува глобалните воспитно-образовни цели, годишни глобални теми, организациони форми на работа, методи на подучување и учење, форми на соработка со родителите/старателите
- ✓ Среднорочно тематско планирање -месечно по теми
- ✓ Краткорочно(дневно) планирање

Пристапот кон учењето ги опфаќа predisпозициите, ставовите и навиките кои ги отсликуваат различностите на децата во вклучувањето во процесот на раното учење. Развојот на пристапот кон учењето ја развива мотивацијата, градењето на ставови, стекнувањето навики

и напредување во когнитивни развој, а воедно претставува основа на подготвеноста на децата за училиште.

Јавната детска градинка е должна на родителите и старателите на децата да им ги претставува програмите кои ги изведува, нивните цели содржини и методи на работа.

Јавната детска градинка според времетраењето остварува програми за:

- целодневен престој,
- полудневен престој,

Јавната детска градинка запишува и прима деца врз основа на пријави преку целата година.

Ако во јавната детска градинка има пријавено поголем број деца отколку што има слободни места, за приемот решава комисија за прием на деца.

Планирани активности за 2024/2025

СЕПТЕМВРИ

- 2 Септември- Во градинка одам и срекен сум јас
- 6 Септември – Срекен празник татковино, одбележување на денот на независноста на РСМ
- 10 Септември- “Приказните на баба и дедо”- одбележување на денот на бабите и дедовците
- 12 Септември-„Запчиња бисерчиња“-одбележување на денот на забите
- 13 Септември-„Мојот татко е најдобар татко“-одбележување на денот на таткото
- 20 Септември-„ Мир во целиот свет“-одбележување на меѓународниот ден на мирот
- 23 Септември-„Добре деојде на есента“ “-одбележување на доаѓањето на есента

ОКТОМВРИ

- 1-4 Октомври – “Среќа во сечии очи”одбележување на Детска недела
- 10 Октомври – Мали уметници - Мојата татковина некогаш и денес“-одбележување на 11 Октомври ден на востанието на Р.С.М.
- 16 Октомври-„Од дете за дете“-одбележување на денот на гладот и здравата храна
- 22 Октомври- „Македонија некогаш и сега“ одбележување на денот на револуционерната борба на Р.С.Македонија
- 28 Октомври-„Мојот омилен цртан филм“-одбележување на ден на цртаните филмови
- 31 Октомври – денот на штедењето

НОЕМВРИ

- 13 Ноември – “Биди љубезен” ,одбележување на светскиот ден на љубезноста
- 20 Ноември – Светски ден на детето
- 28 Ноември – “Тиквата е здрава рана”, одбележување на ден на тиквата

ДЕКЕМВРИ

- 7 Декември-одбележување на празникот „Св.Климент Охридски“
- 11 Декември – “Планинска убавина”, одбележување на меѓународниот тен на планините
- 19 Декември- “На именден кај Никола ”одбележување на празникот „Св. Никола“
- 20 Декември-„Зима на прагот“-одбележување на доаѓањето на зимата
- 23-31 Декември „Новогодишна бајка“-одбележување на доаѓање на Нова Година

ЈАНУАРИ

- 3 Јануари-“Три празници празнуваме“одбележување на верските празници Коледе, Бадник и Божиќ
- 10 Јануари “Балгодарен сум” одбележување на денот на благодарноста
- 14 Јануари – “Каде е паричката” одбележување на празникот Василица
- 21 Јануари – “Ајде да се гушнема ”Светски ден на гушкањето

ФЕВРУАРИ

- 11 Февруари- „Сите да се здрави“-одбележување на денот на болните
- 14 Февруари- Св. Трифун – ден на лозарите
- 21 Февруари – Меѓународен ден на мајчиниот јазик

МАРТ

- 3 Март – “Со книгата се дружам” одбележување на светскиот ден на книгата
- 4-7 Март-„Честит празник мамо“-одбележување на денот на жената 8-ми Март
- 21 Март-„Пролет ни иде весело ќе бид“ -одбележување на денот на пролетта
- 24 Март-„Се грижime за природата“- ден на водите и екологијата
- 27 Март- Ден на театарот
- 30 Март – Ден на градинката

АПРИЛ

- 1 Април- „ АПРИЛИ-ЛИ-ЛИ “ маскембал по повод денот на шегата
- 2 Април- “Сите сме еднакви” Одбележување на денот на децата со Аутизам
- 7 Април – “Се грижам за моето здравје” одбележување на светскиот ден на здравјето

- 17 -18 Април- “Велигденски празнувања”
- 24 Април „Во посета на библиотека“ - одбележување на денот на книгата
- 28 Април-„Танцувај со мене “- одбележување на денот на танцот

МАЈ

- 3 Мај- “Едно сонце нас не грее”- одбележување на денот на сонцето
- 7 Мај - „Сакам да бидам полицаец“- одбележување на денот на полицијата
- 15Мај - „ Моето семејство“- одбележување на Светски ден на семејството
- 20 Мај-„Другарувам со чичко пожарникар“- одбележување на денот на пожарникарите
- 23 Мај “Нашата азбука”- Одбележување на словенските просветители Св.Кирил и Методиј
- 28 Мај – Светски ден на пеперутката

ЈУНИ

- 2 Јуни-„ Убаво е да си дете”- одбележување на меѓународниот ден за заштита на децата
- 5 Јуни-„Чувај ја природата“- одбележување на Меѓународниот ден за заштита на животната средина
- 20 Јуни-„Летото ни пристигна““-одбележување на денот на доаѓањето на летото

ЈУЛИ/АВГУСТ

- 7 Јули- „Тајане-Бојане“-одбележување на верскиот празник Иванден
- 21 Јули – Денот на сладоледот
- 1 Август-„Илинден е голем празник“-одбележување на денот на Илинденското востание во Р. С. Македонија
- 13 Август – Денот на левораките

Работно воспитание

Работно воспитание во градинка се однесува на процесот преку кој децата стекнуваат разни вештини и знаења преку практични активности и задачи. Овој вид на воспитание е интегриран во образовниот процес и им помага на децата да се развиваат во различни аспекти, вклучувајќи ги физички, креативни, социјални и когнитивни вештини.

Работното воспитание има неколку цели во градинката:

1. Развивање на физички вештини: Децата се вовлекуваат во практични активности како што се играње со играчки, редување на предмети, гребење и слично. Овие активности им помагаат да развијат груба и фина моторика, координација и равновес.
2. Креативност и уметност: Преку различни работни задачи, децата имаат можност да го изразат своето креативност и уметнички таленти. Ова може да биде боенје, сликање, изработка на различни објекти, скулптура и други изразни активности.
3. Социјални вештини: Работното воспитание може да биде одлична можност да се поддржат социјалните вештини кај децата. Со работење во тим, споделување на материјали и решавање на проблеми заедно, децата учат да се соработуваат и да ги разберат потребите на другите.
4. Основни научни и математички концепти: Работното воспитание може да се искористи за учење на основни научни и математички концепти преку експерименти и мерења. На пример, децата можат да учат за причината зад останувањето на предметите на површина, прости математички операции и слично.
5. Откривање на интереси: Кога децата се вклучуваат во разни практични активности, тоа им овозможува да ги истражуваат своите интереси и предмети на интерес. Ова е важно за да се поддржи нивната мотивација и желба за учење.

Работното воспитание се организира соодветно на возрастта на децата и ги вклучува во активности кои се прилагодени на нивните развојни потреби и интереси. Овој вид на воспитание им овозможува на децата да учат, истражуваат и се развиваат преку практични и забавни активности во рамките на образовната средина во градинката.

✓ **Развој на здравствено-хигиенски навики**

Развојот на здравствено-хигиенските навики во градинка е од големо значење за здравјето и добробитта на децата. Овие навики им помагаат на децата да ги заштитат себеси и другите од болести и инфекции, да ги подобруваат нивните здравствени услови и да го зголемат нивниот општ физички и психолошки развој.

Еве некои од здравствено-хигиенските навики кои се развиваат во градинка:

Миене на рацете: Децата треба да бидат учени да ги мијат рацете со сапун и топла вода пред секој оброк, после отишто во тоалет и откако ќе дојдат од надворешни активности. Ова ги штити од пренос на инфекции и болести.

Правилно кашлање и киење: Децата треба да бидат подучени да кашлаат или киснат

во кривина на лакатот или во марамче, а не во рацете или во воздухот, за да се намали ризикот од ширење на гермени и вируси.

Одржување на личната хигиена: Децата треба да се учат за важноста на редовното капење, мениње на облеката и водење сметка со личната хигиена за да се одржуваат чисти и подготвени.

Испитување на храната: Децата треба да бидат подучени за здравата и безбедна храна, како да ја истражуваат и да се убедуваат дека е безбедна за конзумација.

Од воспитателите и родителите зависи да го инкорпорираат ова здравствено-хигиенски навики во секојдневниот рутини на децата. Со постепено навлекување на овие навики во својата секојдневна практика, децата ќе станат свесни за значењето на хигиената и ќе го вклучат во својот начин на живот. Оваа придобивка е од суштинско значење за заштита на нивното здравје и здравјето на другите околу нив.

Покрај наведеното ќе се спроведува и следното:

- Редовно проветрување на просториите
- Редовно менување на постелнина на децата
- Разработување на содржини со соодветна проблематика
- Заедничко одржување на хигиената во просториите и предметите во нив.
- Следење, воведување и почитување на насоките од страна на Министерството за здравство и подрачниот санитарен инспектор
- Реализација и имплементација на низа проекти одобрени и понудени од страна на МТСП

на РСМ во насока на одржување на оралното здравје кај децата, јакнење на културно-хигиенски навики и сл.

Имплементирање и изработување на акциони планови во установата во насока на обезбедување, планирање и насочување на работата на секој учесник во воспитно-оразовниот процес во услови на екстремно високи или екстремно ниски температури во лето односно зима, се во интерес на здравјето на децата но и на возрасните, родителите, вработените и сл.

Согласно со целите на превентивно-здравствена заштита, таа ќе се реализира на три нивоа:

- Конкретно преземени здравствени и хигиенски мерки
- Воспитно-образовно дејствување врз децата заради заштита на сопственото и туѓото здравје и заштита на околината
- Стручно усовршување на воспитно-образовниот и згрижувачко-воспитниот кадар за поттикнување на физичкото и психичкото здравје кај децата.

✓ Еколошко воспитание

Имајќи го предвид детето како дел од целокупниот еко-систем, целта на еколошкото воспитание и оваа година ќе биде правилно насочување на неговата комуникација со живата и неживата околина која го опкружува.

Еколошкото воспитание во градинка е пракса која им помага на децата да развиваат свест за природата, одговорност кон околината и способност за превземање на еколошки одлуки. Оваа пракса им овозможува на децата да ги разберат врските меѓу луѓето, животните и природата, и да развиваат позитивни и одговорни односи кон животната средина.

За таа цел ќе биде реализирано следното:

Свест за природата: Децата се учат да ги забележат, अपреку настани и игри, различните природни феномени како што се сезоните, времето, растенијата, животните и др.

Рециклирање и сортирање на отпадоците: Децата се учат за значењето на рециклирањето и сортирањето на отпадоците, како и како да го прават тоа во пракса.

Откривање на природните ресурси: Децата се учат за важноста на водата, воздухот, земјоделството и другите природни ресурси, како и како да се биде одговорен корисник на овие ресурси.

Зачувување на природата: Децата ги учат принципите за одржливост и очувување на природата, и како да го чуваат својот околински свет.

Еколошки активности: Децата учествуваат во различни активности како на пример чистење на околината, садење на растенија, сакање и гледање на животните, и сл.

Претставување на еколошки принципи преку игри и забави: Еколошкото воспитание се интегрира во секојдневните игри и забави, што ги прави учењето интересно и пријатно за децата.

Еколошкото воспитание во градинка им помага на децата да развиваат свест за околината, да ги разберат нивните одговорности и да ги прифатат како активни членови на природната средина. Оваа пракса им овозможува на децата да станат еколошки осведомени и одговорни од рана возраст, што е од суштинска важност за очувување на нашата планета и добробитта на идните генерации.

Согласно со наведеното, еколошката свест ќе се развива на три нивоа:

- Конкретно превземени еколошки мерки
- Воспитно-образовно делување врз децата
- Стручно усовршување на кадарот за воспитно-образовно дејствување на тоа поле.

Носители и реализатори на оваа дејност ќе биде воспитувачкиот кадар кој работи со децата.

ПРОГРАМИ ЗА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

ПРОГРАМА ЗА РАНО УЧЕЊЕ И РАЗВОЈ

Воспитната работа се остварува со реализација на изготвена Долгорочна Годишна Програма за работа во воспитните групи (хетерогени) со деца на возраст од 2 до 6 години. Почитувајќи го овој пристап во воспитно образовниот процес и избегнувајќи ја тенденцијата да се фаворизираат одредени аспекти во развојот на детската личност во Програмата за работа за рано учење и ран детски развој, детскиот развој се следи подеднакво низ следните аспекти:

- физичко здравје и моторен развој;
- социо-емоционален развој;
- развој на пристап кон учење;
- развој на јазикот и комуникација;
- когнитивен развој и стекнување на општи знаења.

Во оваа воспитна година покрај долгорочното-годишно планирање кое го изработува секој воспитувач, се изработуваат и **среднорочни– тематски планирања** во кои покрај името, целите и времето на реализација на темите истите се разгрануваат со активности почитувајќи ги погоренаведените аспекти.

За сите активности се води соодветна педагошка евиденција и документација од страна на секој воспитувач, односно покрај наведените планови се води Дневник за работа на воспитната група и Досие за детето согласно Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на педагошката документација и евиденција во детска градинка („Сл.весник на РМ“ бр.87/2013).

Во детската градинка се води Главна книга на децата и Дневник за работа на детската градинка во хартиена и електронска форма.

Во зависност од возраста на децата, креативноста на воспитувачите и интересот на децата, изборот на темите и нивната реализација ќе трае различно и наведените теми можат да претрпат промени од планираното.

Уште напоменуваме дека согласно возраста на децата во воспитните групи (кај помалите возрасти) се пократки и во помал број Одлуката останува на воспитувачите како носители воспитно-образовната дејност.

Воспитно-образовната дејност во детската градинка „Бамби“с. Новаци ќе се реализира врз основа на Националниот програмски документ „Програмата за рано учење и развој“ и стандардите за рано учење и развој, со кои се уредуваат теоретските основи и принципи за рано учење и развој на деца од 2 до 6 год, цели, примери на активности, очекувани резултати, соработка со родители и сл.

Оваа воспитно образована година во нашата установа ќе се реализираат следниве проекти и обуку

Препознавање и идентификација на надарени деца во градинката:

Стратегии и пристапи

Цели на оваа тема се:

1. Идентификација на карактеристиките на надарените деца: Целта е да се идентифицираат потенцијално надарените деца и да се определи кои карактеристики, како креативност, способности во решавање проблеми, брзина на учење итн., можат да служат како индикатори на нивните таленти.
2. Проучување на методи за рано препознавање: Оваа цел би се фокусирала на анализа на различни методи и техники кои можат да се користат за раното препознавање на надарени деца, вклучувајќи ги тестови, анкети, набљудување на однесувањето и активности на децата итн.
3. Проучување на влијанието на околината врз развојот на надарени деца: Оваа цел би истражила како околината и стимулативните услови во градинката можат да влијаат на развојот и потенцијалот на надарените деца, и дали посебни програми или пристапи се потребни за нивното успешно напредување.
4. Воспитување на свеста: Испитување на потребата од подигнување на свеста меѓу воспитувачките и негувателките, како и родителите и општеството за важноста на раното препознавање на надарени деца и нивната поддршка.

Целна група за обука се давателите на услуги и директорот на градинката

Начин и време на реализација: Дводневна обука - Регионален опфат на учесници во обуката или може и еднодневна за една градинка

Професионална поддршка и обука на воспитувачите за успешна комуникација и соработка со родителите на надарените деца

1. Прибавување на знаење за надареноста и потребите на надарените деца: Целта е да се обезбеди подетална обука за воспитувачите за разбирање на карактеристиките на надарените деца, нивните потреби, предизвици и стратегии за стимулација на нивните

таленти.

2. Развој на комуникациски вештини: Целта е да се развиваат ефективни комуникациски вештини кај воспитувачите за да можат да комуницираат на чувствителен и разбирлив начин со родителите на надарените деца.
3. Креирање на индивидуален пристап: Целта е да се научат воспитувачите како да пристапат кон родителите на надарените деца на индивидуален начин, со уважување на нивните потреби и предизвици.
4. Поддршка за соработка: Целта е да се обезбеди поддршка за успешна соработка помеѓу воспитувачите и родителите на надарените деца, преку организирање на родителски собири, разговори и средби.
5. Интеркултурна комуникација: Целта е да се развијат вештини за интеркултурна комуникација кај воспитувачите, бидејќи надарените деца и нивните родители можат да имаат различни културни, јазични и социоекономски аспекти.
6. Креирање на позитивна клима: Целта е да се создаде позитивна и поддржувачка клима во градинката, каде што воспитувачите и родителите се охрабруваат да се вклучат во отворена комуникација и соработка.

Подобрување на компетенциите на давателите на услуги во детските градинки по однос на употреба на јазикот при исполнување на професионалните активности

Целта е подигање на свесноста за содржината и формата на јазикот кој давателите на услугите во детските градинки го користат и пренесуваат на децата, но и на родителите, но во исто време проширување на знаењата поврзани со детскиот јазик. Јазикот е средство со чија помош дознаваме што мисли, што чувствува и што сака нашиот собеседник. Јазикот е облека од мисли и не е само зборови. Тој е култура, традиција, унифицираност на општеството. Со усвојување на јазикот, детето усвојува моќен и комплексен систем кој го развива и усовршува во текот на целиот живот. Јазикот на децата им е неопходен за да ги изразат своите мисли и чувства, но во исто време да ги разберат и другите лица со кои тие секојдневно стапуваат во комуникација.

Целна група се давателите на услуги и

Содржини во обуката:

- Јазикот во раниот детски развој
- Дистинкција помеѓу говор и јазик
- Стандардна говорно-јазична норма
- Каков е јазикот на децата на возраст од 2-6 години – увид во детските можности и постигнувања

- Говор наспроти јазик
- Развој на говорот - предлингвистичка и лингвистичка фаза
- Сегменти од говорниот развој - гласовен (фонолошки) развој, семантички развој, развој на граматиката (синтакса и морфологија), комуникациски (прагматички) развој
- Развој на јазикот
- Усвојување на мајчиниот јазик
- Усвојување на гласовниот систем
- Употреба на јазични форми од сопствениот јазик, односно граматика
- Способност за разбирање и соопштување на значењето, односно семантика
- Способност да се постигне нешто со употреба на јазикот, односно да се комуницира
- Стандардна говорно-јазична норма
- Програма за рано учење и развој – клучни подрачја и стандарди
- Фонетско-фонолошки особености - увид во можностите и постигнувањата на децата
- Именки, множински и деминутивни форми на именките
- Придавки
- Глаголи
- Лексичко-семантички особености увид во можностите и постигнувањата на децата
- Улогата на давателите на услуги и нивното влијание врз јазикот
- Карактеристики на јазикот на возрасните
- Употреба на полисемија - повеќезначност
- Употреба на неологизми, историзми, архаизми, фразеологизми...
- Употреба на нестандартна јазична норма
- Драматизација – игри за: развој на меморијата и фантазијата, збогатување на речникот
- Влијанието на јазикот на возрасните врз јазикот на децата
- Влијанието на медиумските содржини врз јазикот на децата
- Збогатување на јазикот фразеологизми

Акциските истражувања стручните трудови како фактор за квалитетен професионален развој на давателите на услуги во градинките

- Суштина и значење на акциските истражувања
- Дефинирање на акциските истражувања
- Определување на проблем и предмет на акциските истражувања
- Техники за спроведување на акциските истражувања

- Инструменти / алатки за спроведување на акциските истражувања
- Обработка и анализа на податоците – табеларно и графичко претставување
- Дигитални алатки за графичко претставување на резултатите од истражувањето
- Изготвување на извештај од спроведени акциски истражувања
- Структура на стручен труд
- Апстракт и клучни поими / зборови
- Вовед
- Теоретски пристап кон истражувањето во стручниот труд
- Емпириски дел на истражувањето во стручниот труд
- Резиме – заклучни согледувања
- Начини на цитирање на користени извори во стручниот труд
- Примери на изготвени стручни трудови.

5. СТРУЧНО- ПЕДАГОШКА ДЕЈНОСТ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНКА

Следење и унапредување на згрижувачката воспитно-образовната работа

Концепциски, најголем дел од содржината на дејноста се однесува на програмските активности од згрижувачката и воспитната дејност, со децата од целодневниот и полудневниот престој.

Воспитно-згрижувачката дејност во градинка ќе се остварува преку користење на стандарди за изведување на воспитно-образовната работа како основа за работниот воспитен план. Сите функции, активности и стандарди на Програмата ќе бидат прилагодени на развојните способности и можности на децата.

Планирањето ќе се темели на годишното – долгорочно , месечно– среднорочно и краткорочно - дневно планирање во кое ќе бидат задолжително опфатени сите форми, методи, принципи, средства и содржини за работа.

5.1 ПРОГРАМА ЗА СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА КАДАРОТ

За згрижувачко- воспитниот кадар

Сите предучилишни установи во досегашната практика активно се вклучуваат во формите на перманентно образование што се во вид на:

- Посета на семинари, советувања организирани од Министерството за труд и социјална

политика;

- Упатства и насоки за водење на педагошка евиденција од страна на стручни лица од Бирото за развој и МТСП;
- Упатства и насоки за одредени проблеметики при реализацијата на воспитно – образовната работа, од страна на стручни лица од Педагошките факултети;
- Соработка со Филозовски факултет (групи педагогија, психологија, социологија, дефектологија);
- Набавка, пратење и примена на стручна литература;
- Соработка со стручни институции;
- Размена на искуства со други предучилишни установи од Р.С.Македонија и соседните земји;
- Следење и вреднување на згрижувачката и воспитно-образовната работа во Детската градинка, со посебен акцент на осовременување и иновирање на истата, и
- Интерни семинари (како форма на стручно усовршување) .
- **За вработените во кујна и хигиеничарите**

Посета на едукативни семинари во врска со новини во подготвувањето на храната кај децата (во смисол на здрава исхрана на згрижените деца), семинари во организација на стручни институции.

Посета на едукативни семинари и курсеви за имплементација на НАССР стандарди.

Соработка со детски градинки, локална самоуправа, Министерство и други институции.

Во поглед на оваа соработка особено значајно место заземаат следните активности:

5.2. Стручен совет

Овој дел од Програмата ги опфаќа содржините и формите за работа на Стручниот совет.

Стручниот совет го сочинуваат: директорот, и вработените кои вршат стручна работа и ја остваруваат дејноста во установата. Програмските содржини што ќе ги реализира истиот се во врска со следните работи:

- утврдува стручни основи за остварување на Годишната програма за работа на Детската градинка за 2024/2025г;
- дава мислење и предлози до директорот во поглед на организацијата за работа и условите за работа;
- дава мислења и предлози за воведување нови форми на згрижување и воспитание;
- ги разгледува Програмите и Плановите за работа и превзема мерки за нивно

разрешување;

- ги разгледува Извештаите за извршен стручен надзор над реализирањето на Програмите и предлага соодветни мерки;
- го разгледува Планот за стручно усовршување на кадарот;
- ги утврдува потребите на објектите од игровен, дидактички и друг материјал за работа со децата, како и потребите од основни средства и потрошен материјал за нормално реализирање на дејноста;
- тековни прашања.

5.3 Органот на управување (Управниот одбор)

Детската градинка својата работа ја извршува согласно одредбите од Законот за заштита на деца и Статутот на Детската градинка.

Со донесениот Деловник за работа, истиот ги има конкретизирано своите работи, а за оваа година ги предвидува

- донесување Годишна програма за работа во 2024/2025 година;
- донесување Финансов план за 2024/2025 година;
- донесување на предлог акти кои како потреба ќе произлезат од работењето на Детската градинка;
- одлучува по приговори на работници и родители од втор степен;
- формира постојани и повремени комисии за определени прашања поврзани со работењето на Детската градинка;
- формира комисии за спроведување на постапките за Јавни набавки (со прибирање на понуди, отворена постапка, сите кои завршуваат со е- аукција и др.);
- донесува измени или нов Деловник за своето работење (доколку за тоа оценат дека има потреба);
- одлучува по други прашања определени со својот Деловник за работа, Законот за заштита на деца, Статутот на Детската градинка и други Закони;
- Управниот одбор е надлежен и за други дејности кои произлегуваат од неговото работење.

6. ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДИРЕКТОРОТ

ВОВЕД

Во рамките на Годишната програма за работа, спаѓа и Програмата за работа на Директорот, со која се планирани и програмирани содржините и обврските кои произлегуваат од Програмата за воспитно-образовната дејност во предучилишното воспитание и образование.

Следењето на степенот на нивната реализација како и унапредувањето на сите компоненти од вкупната дејност.

Со програмата подетално се определува:

- Што ќе се работи (предметот и содржината на работата),
- Како ќе се работи (форма и методологија),
- Кога ќе се работи (содржините и активности распределени по месеци) со што ќе се остваруваат планираните содржини (средства и услови за работа).

Всушност оваа Програма претставува потсетник за обврските кои зависно од потребите ќе се дополнуваат и со други специфични задачи.

Предметот и содржината опфаќаат две групи на работи и тоа:

Административно-организаторска-која опфаќа континуирана активност во координирањето, организирањето и раководењето со субјектите кои се поврзани со :

- набавка, подготовка и дистрибуција на храна,
- правно-финансиско работење,
- одржување на објектот и обезбедување на услови за нормално одвивање на дејноста, здравствена заштита,
- Управниот одбор, научни институции и други правни субјекти (детски градинки, основни училишта).

Посебно важно е и координирањето со Министерството за труд и социјална политика.

Педагошко-инструктивна во која спаѓаат:

- следење на организацијата и реализација на згружувашката и воспитно-образовната и друга стручна педагошка работа,

- перманентно стручно, педагошко-психолошко усовршување на кадарот,
- работа со воспитувачи и друг стручен кадар –почетници,
- работа со стручни ограни,
- соработка со родителите на опфатените деца и аналитичко студиска работа.

Во поглед на формите, принципите и методите кои ќе се применуваат во текот на работењето се издвојуваат следните принципи:

- принцип на **транспарентност**(работата на директорот во целост ќе биде отворена, најнапред кон децата, сите вработени, семејствата на децата кои се згрижени во Установата како и кон сите институции) ;
- принцип на **квалитет** (во континуитет ќе се работи на одржување и подигнување на квалитетот на дејноста во целост, подигнување на квалитетот на ефикасното воспитание, а истото ќе се реализира во процесот на реализација на Националната програма за воспитно-образовна работа, со обезбедување на оптимални услови за реализација на воспитно-образовната и згрижувачката работа, како и со постојано квалитетно стручно усовршување на воспитно-образовен кадар);
- принцип на **одговорност и рамноправност** (во работењето одговорноста на сите вработени ќе се подигнува на највисоко ниво и во реализација на сите активности, учество на сите субјекти ќе биде рамноправно, со почитување на идеите, предлозите и укажувањата на кадарот во целост).

Во поглед на прикажувањето на тоа кога ќе се работи, во Програмата на Директорот, работите односно неговите активности се групирани по месеци но со напомена дека голем дел од работите се работат континуирано, во текот на работењето се прифаќаат сите позитивни иницијативи, иновации во воспитно-образовната и згрижувачка работа, се прифаќаат или иницираат проекти и активности кои значат осовременување и унапредување на дејноста во целост, односно зголемување на нејзиниот квалитет.

Планирани активности по месеци би изгледале вака:

АВГУСТ

- Преглед на просториите со цел да се согледа потребната и хигиенска подготвеност на истите ,

- Проверка на материјалната и кадровската опременост (набавка на огревно средство по динамика, во договор со Министерството за труд и социјална политика и локалната самоуправа, набавка на дневници за работа на воспитните групи како и друг потребен прибор и средства за педагошка евиденција и документација).
- Реализација на одлуките донесени во јули и јуни;
- Планирање и програмирање на згрижувачката и воспитно-образовна дејност
Годишни глобални планови, тематски планови, дневни писмени подготовки, планирање на работата на воспитните групи во кои се реализира Програмата за воспитно-образовната дејност во прдучилишното воспитание и образование);
- Конкретизација на содржините за здравствената заштита, исхрана на децата, јавна и културна дејност, следење на психофизичкиот развој на детето, следење и унапредување на воспитно-образовната дејност (со цел да се надмината појавените слабости и да се осовремени конкретизацијата на содржините);
- Изготвување на нова листа на јадење;
- Подготовки за изготвување на Годишна програма за работата на 2024/2025 година.

СЕПТЕМВРИ

- Свечен прием на децата (носител:воспитувачките, негователките во координација со директорот),
- Следење на приемот на децата во градинката(се следи односот на воспитувачките и негователките при приемот на децата и родителите);
- Набавка на играчки, средства и дрва;
- Административна подготовка со обезбедување на потребната документација;
- Годишни глобални, оперативни планови , тематски планови за работата на воспитно згрижувачкиот кадар;
- Подготвеност и функционирање на кујната;
- Соработка со Бирото за развој на образованието Подрачна единица Битола (со цел да се врши запознавање со евентуални измени во Програмата и насоки за планирање и реализација на воспитно-образовната и згрижувачката дејност);

- Соработка со Републичкиот просветен инспекторат подрачна единица Битола(со цел да се врши информативен увид-преглед на досиејата и стручноста на кадарот);
- Соработка со логопед и дефектолог (со цел да се идентификуваат децата со говорни недостатоци и соодветен логопедски третман);
- Организациони,кадровски, планови, финансви прашања;
- Инструктивно –педагошка работа увид во активностите од Програмата за воспитно-образовна дејност во предушиличното воспитание и образование во детската градинка ЈОУДГ "Бамби";
- Концепција на приредбите за одбележување на 8-ми Септември денот на независноста на РСМ и 14-ти Септември денот на таткото и дочекот на есента.
- Учество на заеднички родителски состаноци;
- Организирање активности за вклучување на децата во Манифестацијата ден без автомобили;

ОКТОМВРИ

- Тематски увид на неколку сегменти од дејноста (увид во користењето на работното време, реализација на обврските, боледувањата на вработените, потребата од материјали средства и други технички помагала за извршување на дејноста);
- Анализирање на материјално-финансиската состојба на детската градинка со цел да се утврди можноста за извршување на обврските кон доверителите како и состојбата во врска со уплатата од родителите запрестој на нивните деца;
- Реализација на формите за интерно-стручно усовршување на воспитниот и негователскиот кадар, одржување на теоретски предавања кај негователките, со посебен акцент на односот на кадарот кон децата;
- Одбележување на Неделата на детето, Сведскиот ден на детето;
- Одбележување на 11-ти Октомври
- Реализација на дел од програмата
- Анализа на материјално-финансиската состојба на детската градинка
- Подготовки за изработка на Предлог-Финансов план за 2025 год.

НОЕМВРИ

- Тематски увид на групите во кои се реализира програмата за воспитно-образовната дејност во предучилишното воспитание и образование;
- Подготвителни работи за пописот (ажурирање на сите книговодствени податоци, формирање на комисија за попис, изготвување на план за работа на истиот и врачување на решенија);
- Следење на реализацијата на темите по групи;
- Организација и реализација на есенските приредби;
- Развој и култура на говорот (развивање на поврзаниот говор, раскажување на гледани детски серии со цел да се следи и поддржува раскажувањето);

ДЕКЕМВРИ

- Увид и следење на реализацијата на темите во сите групи каде се реализира програмата за работа;
- Прослава на Нова Година со децата од градинката (се организираат интерни приредби за дочек на Дедо Мраз и приредба);
- Организација и реализација на пописот (попис на основните средства и опрема, ситниот инвентар, паричните средства на жиро сметката, попис на обврските и побарувањата);
- Следење на односот на воспитувачките и децата како и односот меѓу самите деца;
- Увид во педагошката документација и евиденција;
- Заедничко дружење на децата, родителите, воспитувачките, негователките во врска со дочекот на Новата Година (интерна прослава по занималните).

ЈАНУАРИ

- Поднесување на извештаи од Комисиите за попис (постапка по кусокот, надоместување на истиот, расходовање);
- Разгледување на материјалното и финансиското работење;
- Годишна сметка- извештај за работата го изготвува сметководителот во соработка и во согласност со Законот за сметководство;

- Состаноци со родителите (носители:директор, воспитувачкиот и негователскиот кадар);
- Избор на стручни листови и списанија, службен весник (носител:директор за правна и финансиска служба, по предходно одржани консултации со Бирото за развој на образованието);
- Организација на слободните активности, организирање на рекреативни излети;
- Разгледување на користењето на годишните одмори на вработените и користење на преостанатите денови;
- Преглед на педагошката документација и евиденција;
- Организирање на слободните денови;

ФЕВРУАРИ

- Активностите на директорот и воспитувачите во негување на детската креативност;
- Кој треба да ја изврши задачата, во кое време и како ние ќе знаеме дека задачата е извршена(да се навлезе во стратегијата за решавање на проблемот, носители директорот, одговорниот воспитувач и воспитно згрижувачкиот кадар);
- Одржување на состаноци со родители (се водат разговори за квалитетот на исхраната, негата, воспитно-образовните активности, се почитуваат предлозите на родителите и сл.);

МАРТ

- Подготовки за одбележување на 8-ми Март (подготовка за реализација на приредбата за 8-ми Март);
- Добро дојде пролет (следење на активностите во врска со одбележување на 21-Март Денот на пролетта и со одбележување на екологијата насловени како Порака, 22-ри Март Сведски ден на водите и 23 Март Сведски ден на метеорологијата, (носители воспитно-згрижувачкиот кадар во координација со директорот);
- Развој на култура на говорот во големата група, развивање на поврзаниот говор и тн.

- Разгледување на материјалните трошоци на работењето(должење и побарување);
- Реализација во процесот на работењето во зависност на опфатените деца и бројот на вработените извршители;
- Разгледување на користењето на работното време, боледување, промени во врска со наплаќањето на родителите за извршените услуги;

АПРИЛ

- Подготовки за тековно и инвестиционо одржување на објектот (прибирање на понуди и давање на приоритет на потребните работи кои се зацртани во Програмата);
- Педагошко-инструктивна работа (задача да се согледа како се напредува во стратегиите за решавање на проблемите како на пр: работа со проблематични деца);
- Увид во насочените активности со ЗПОС (запознавање на објекти од различен карактер, трговски, училишни, културно забавни објекти и нивна основна намена);
- Увид на содржината на точките на Завршната свеченост;
- Увид во педагошката евиденција и документација;
- Промени на листата за јадење;

МАЈ

- Следење на планираното и реализација на подтемите во групите каде се реализира програмата за работа;
- Анализа на односите вопитувач-деца
- Изготвување на предлог распоред на Годишните одмори за 2025 година на сите вработени;
- Свечени приредби по повод завршувањето на учебната година и доделување на Дипломи на децата кои заминуваат на училиште;
- Годишен извештај за работата на детската градинка(седница на стручните тела и Управниот одбор);

ЈУНИ, ЈУЛИ

- Изготвување на насоки за работа во летниот период;

- Реализација на Одлуките за тековното и инвестиционото одржување на објектот;
- Набавка на педагошка документација (дневници за работа на воспитните групи, главна книга, досиеја и други потребни материјали за новата учебна година);
- Во согласност со бројот на децата се врши рационализација во работењето;
- Користењето на годишните одмори според планот и решенијата, други тековни планирања;

Заради успешна реализација на дејноста во целост ќе се интензивира соработката со стручните институции, и навремено и перманентно ќе се решаваат сите појавени потреби и проблеми и ќе се следат сите текови кои значат подобрување и осовременување на условите за згрижување и воспитување на децата во Детската градинка.

Сето ова во едногодишниот период согласно наведената Програма ќе настојваме да го реализираме навремено и во целост, а ќе реализираме и останати активности кои ќе произлегуваат перманентно во работењето во оваа воспитна година.

ЈОУДГ ”Бамби” Новаци

ДИРЕКТОР

Марина Кузмановска

7.МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

АМОРТИЗАЦИЈА

Градинката “Бамби” Општина Новацие градена е и опремена во согласност со стандардите и нормативите.

ТЕКОВНО ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖУВАЊЕ

За 2024/2025 година за тековно инвестиционо одржување треба да се извршат следниве набавки и работи:

-набавка на прехранбени производи

- набавка на хигиенски средства
- набавка на ситен инвентар за кујна
- набавка на наставно-образовни помагала- дидактика
- набавка на канцелариски материјали и материјали за воспитно-образовен процес
- набавка на гориво за греење на објектите
- набавка на услуги од агенција за обезбедување
- набавка за здравствено – хигиенски прегледи на вработените и микробиолошки анализи за кујна
- здравствени прегледи на вработените (системски преглед)
- услуги за дезинфекција, дезинсекција и дератизација

Сето ова во едногодишниот период согласно наведената Програма ќе настојувеме да го реализираме навремено и во целост, а ќе реализираме и останати активности кои ќе произлегуваат перманентно во работењето во оваа воспитна година.

Дел од средствата за реализирање на тековно и инвестиционо одржување ќе се обезбедат од самофинансирачката сметка на Установата, а дел од средствата се планира да бидат обезбедени од општината и Министерството за труд и социјална политика, како и спонзорства и донации од невладини организации.

Годишната програма за работа на ЈОУДГ „Бамби” Општина Новаци за 2024/2025 година е донесена на седница на Управниот одбор со Одлука бр. **02-40/1** од **20.08.2024** година.

ЈОУДГ “Бамби” Новаци

Дирктор

Марина Кузмановска

—